

Regeringskansliet
didrik.wenklo@regeringskansliet.se

Begäran om yttrande över SOU 2025:25 slutbetänkandet Arbetslivskriminalitet – upplägg, verktyg och åtgärder, fortsatt arbete - Svar senast 2025-09-22

Er beteckning: A2025/00273

Sammanfattning

Länsstyrelsen Gävleborg (hädanefter Länsstyrelsen) ser positivt till slutbetänkandets breda grepp om arbetslivskriminalitet. Länsstyrelsens yttrande utgår från de delar som berör myndighetens verksamhet.

Inom Länsstyrelsens regionala arbete mot mäns våld mot kvinnor finns regionkoordinatorer som stöd för arbetet mot prostitution och människohandel. Regionkoordinatorerna kommer att få ett stödande ramverk av flera av betänkandets författningsförslag, vilket är positivt.

Länsstyrelsen är positiv till delegationens förslag om att länsstyrelserna bör kunna bidra och vara mer aktiv i frågor om arbetslivskriminalitet. Länsstyrelsen önskar dock en tydlighet avseende resurssättning och inriktning.

Länsstyrelsen övriga synpunkter och medskick redovisas under respektive avsnitt.

4.5.3 Kopplingar till den organiserade brottsligheten

Gävleborgs län har en lång erfarenhet av olika typer av aktörer inom bärbranschen. I länet har det årligen funnits personer med arbetstillstånd, men också personer som kommit till länet på egen hand eller genom mer informella aktörer. Länsstyrelsen har sedan 2018 haft en samverkan mellan offentliga och privata aktörer i syfte

att stävja den potentiella arbetskraftsexploateringen. Länsstyrelsen har även medfinansierat en kommunal resurs som genomförde en kartläggning och viss uppsökande verksamhet i två av länets kommuner. Samarbete sker löpande mellan den lokala nivån och Länsstyrelsens verksamhet inom brottsförebyggande, samt inom arbetet mot prostitution och människohandel. Dessa aktiviteter bedömer Länsstyrelsen ha bidragit till en minskning av de otillåtna bosättningarna i länet. De nya regleringarna för extern arbetskraft har även bidragit för att minska en potentiell exploatering.

Arbete kvarstår att säkra att människohandel inte kan utvecklas vidare genom att kriminella aktörer för hit personer som sedan utnyttjas i både kriminella företag som till synes lagliga företag.

Inför årets säsong har Länsstyrelsen genomfört informationstillfällen med kommuner, polis och räddningstjänst för att säkra att inte fastigheter (som inte är ämnade till bostäder) kan nyttjas till boenden och då hamna inom kommunens lagstiftning kring "olovligt boende". Samverkan mellan Länsstyrelsen och den lokala nivån sker löpande.

Mot ovan historik ställer sig Länsstyrelsen positiv till förslagen från branschorganisationen Svensk Massage att införa en licens för utförare. Länsstyrelsen har tillsammans med Polis, kommuner, Frälsningsarmén och andra aktörer observerat hur lätt det är att personer som arbetar i bärbranschen flyttas runt mellan olika branscher. Licenser är därför ett positivt inslag i den förstärkning som behövs för att kunna fånga in arbetskraftsexploatering juridiskt.

6.6.8 Sanktionsavgiftens storlek med mera

Avseende Länsstyrelsens roll gällande förslag om sanktionsavgifter har myndigheten inget att erinra.

6.7.2 Diskrimineringsombudsmannen bör få föra talan för irreguljära migranternas rätt till lön

Länsstyrelsen är positiv till införandet av Diskrimineringsombudsmannen som talesperson för dessa utsatta individer. Betänkandet lyfter också fram förslag på framtida förändringar att en stöddlinje för personer som är utsatta för arbetskraftsexploatering skulle kunna införas. Många individer

tillhör sårbara grupper med låg tilltro till myndigheter och kunskap om systemet och riskerar därför att utnyttjas vidare om inte stöd finns. Länsstyrelsen ser detta förslag som ett viktigt komplement till Diskrimineringsombudsmannen roll och ser att en stöddlinje kan vara första steget i processen för en individ att hitta till ombudsmannens stödjande roll.

6.9 Statsbidrag till organisationer som hjälper utsatta för människohandel

Då prostitution och människohandel samt utsatthet för sexuell exploatering är områden som ingår i länsstyrelsernas uppdrag ställer sig Länsstyrelsen positiv till att statsbidragen ska styras så att målgruppsanpassat stöd kan förstärkas. Detta efter att Jämställdhetsmyndigheten gör en inventering.

Länsstyrelsen är positiv till att den föreslagna författningsändringen kommer innebära att verksamhetsområdet för människohandel vidgas.

7.3.5 Myndigheter och andra aktörer som kan bidra mer till att bekämpa arbetslivskriminalitet

Länsstyrelsen är positiv till delegationens förslag om att länsstyrelserna bör kunna bidra och vara mer aktiva i frågor om arbetslivskriminalitet. Länsstyrelsen är positiv till delegationens förslag om att länsstyrelserna bör kunna bidra och vara mer aktiva i frågor om arbetslivskriminalitet. Länsstyrelsen anser dock att en breddning av befintliga uppdrag kräver en tydlighet i resurssättning, samt tillhörande eventuella medel.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Carina Ståhl Herrstedt med brottsförebyggande samordnare Nelli Kopola som föredragande. I den slutliga handläggningen har också avdelningschef Åsa Broman medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.